

TGTV'nin İstanbul Sözleşmesi Açıklamasına Karşı

Basın Açıklaması, 6 Temmuz 2020

MİLLETİMİZİN ORTAK BEKLENTİSİ BİR SÖZLEŞMENİN İPTALİ İLE SINIRLANAMAZ

6 Temmuz 2020 tarihinde TGTV (Türkiye Gönüllü Teşekküller Vakfı), Sayın Numan Kurtulmuş'un İstanbul Sözleşmesi hakkında açıklamalarına bir bildiri ile destek çıktı.

İstanbul Sözleşmesi 2011 yılında imzalanmış, 2012 yılında onaylanmış, 2014 yılında da yürürlüğe girmiştir. Sözleşmeyi çekince koymadan imzalayan ilk ülke Türkiye'dir. 2014 Aralık ayına kadar toplumda Sözleşme aleyhine herhangi bir itiraz görülmemiştir. 2014 yılında Mücahit Gültekin ve Meryem Şahin'in "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Dayalı Politika Uygulayan Ülkelerde Kadın Ve Aile (İzlanda, Finlandiya, Norveç, İsveç, Türkiye)" konulu ve SEKAM (Araştırma ve Kültür Vakfı – TGTV üyesi- bünyesinde faal) tarafından yayınlanan rapor ilk defa İstanbul Sözleşmesini ve içinde geçen namahrem eli değmiş kavramları gündemimize getirmiştir. 2015 yılından itibaren de İstanbul Sözleşmesi ile içinde barındırdığı Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, cinsel Tercih gibi kavramlar ile LGBT aktivizmine meşruiyet ve güvence oluşturan hükümler sosyal medyada tartışılmaya başlanmıştır. Dolayısıyla TGTV de dâhil hiçbir kurum ve STK, bunlarda haberdar olmadığını iddia edemez.

Esasen İstanbul Sözleşmesinden en az 10 yıl önce Sözleşmenin güvenceye aldığı toplumsal cinsiyet eşitliği devlet politikası haline gelmiş ve 5 yıllık kalkınma planlarına girerek, her kademede eğitim kurumları da dâhil tüm kamu kurumları toplumsal cinsiyet eşitliği esasına göre konumlandırılmıştır. Sözleşme, işin resmi hale gelmiş halidir.

Yine 8 MART 2013(Kadın Hakları günü)de KADEM (Kadın ve Demokrasi Derneği), İstanbul Sözleşmesini kamuoyunca "adalet" esası üzerine içselleştirilmesi üzere kurulmuştur. KADEM de TGTV üyesidir. TGTV'nin İstanbul Sözleşmesinden yeni haberdar olması gibi bir saflığı kabul etmek de mümkün değildir.

İstanbul Sözleşmesi tüm hükümleriyle kendisini dayanak alan "özel ceza kanunu" olarak 6284 sayılı Kanun ve yine tüm gereklilikleri ile Türk Ceza Kanununda yaptırımlarla donatılmıştır. İstanbul Sözleşmesi KADEM'in de belirttiği gibi "çerçeve sözleşme"dir. Sözleşme, uygulama kanunlarında (TCK ve 6254 s. Kanun) konumlandırılmasa idi, Numan Kurtulmuş'un, dolayısıyla hükümetin ve Cumhurbaşkanı'nın İstanbul Sözleşmesiyle ilgili olarak muhafazakâr kesimin yüreğine su serpen aldatıcı ferahlığı anlamak mümkün olabilecekti. Ve Sözleşme Sayın Kurtuluş'un dediği gibi, geldiği usullerle (hoş bu da tartışılır) gönderilebilirdi.

Tüm kanunlardaki kavramlar ve yaptırımlar hakkında herhangi bir açıklama yapılmazken, TGTV'nin ve diğer STK görünümlü kuruluşların hemencecik sevince boğulmalarına anlam vermek pekâlâ mümkündür. Bu durum, bundan önce de olduğu gibi "hükümet bildirimlerine intizaren görev yapmanın" hafifliği ile açıklanabilir.

TGTV ve benzeri İstanbul Sözleşmesi karşıtlığına uyandırılmış kuruluşların, buraya kadar açıklamaya çalıştığımız hususları bilmediklerini varsaymıyorum. Zira içlerinde hukukçu dostlarımız da bulunmaktadır.

Bu kuruluşlarımızın, 6 yıldır resmen, 20 yıldır da fiilen uygulamada olan toplumsal cinsiyet eşitliği ve cinsel yönelim kavramları ve TCK ile 6284 sayılı Kanunun uygulamalarıyla oluşan zulmün takipçisi olmadan, 20 yıl sonra, Diyanet İşleri Başkanlığının düştüğü acziyet içinde görünmesi, üyesi olan kuruluşları da düşünmeye sevk etmelidir. Sözleşmenin güvenceye aldığı kavramların 90'lı yılların sonundan itibaren uygulamada ve devlet politikası haline gelmiş olmasının sorgulanmamasını sorgulamak gibi yükümlülüğümüzün olduğunu dostlarımız takdir etmelidir.

Geciken adalet adalet olmadığı gibi, geciken tavır da tavır değil, tavırsızlıktır. İnsanlık onuru ertelemeyi kabul etmez.

Hukuk, kanunlara teslim olmayı değil, kanunlara rağmen ilkeli hukuki tavrı göstermeyi ve kanunların değişmesi için mücadele etmeyi önceler. Bu tavır ve aktivizm hukukun güvenceye aldığı, önerdiği ve onurlandırdığı tavidir. Nitekim bu tavır insanlık tarihi boyunca hukukun yenilenmesini sağlamıştır. Bundan dolayı hukuku yaygınlaştıranlar onurla yâd edilmişlerdir.

Hem sivil topluma umut verip hem de sivilleşmenin önünde engel oluşturmak, İstanbul Sözleşmesine gecikmiş hükümet tavrını içselleştirmek, hükümetin iç ve dış politikalarına destek olmak, sivil toplumun katledilmesiyle eş anlamlıdır. Büyük isimlerle kamuoyunun önünde temsil görevi yaparken, kamuoyuna borç ödemesini geciktirmek, mış gibi yapmak, İstanbul Sözleşmesine el kaldırmış siyasiye soru sormadan desteklemek, hiçbir şekilde hukuki bir güvence vermeyen hükümeti düştüğü zor durumdan kurtarmak erdem değildir.

İnsanımızın gerçek öncüllere ve öncülere ihtiyacı vardır. Bu ihtiyacı gideremediği halde önde durmak, bağlayıcı tavırlarla sivil toplumun önünü tıkamak, hiçbir politik eleştiriye yer vermeyerek, insanları belirsiz yola sevk etmek, bu toplumun gelişmesine, hukukun yaygınlaştırılmasına ket vurmak olacaktır.

30 Şubat'ı Konuşmak başlıklı makalemizi burada hatırlatma gereği doğmuştur. Darbeler karşısında esaslı düşünce üretemeyen ve tavır alamayan kurumların, kendi ifadeleriyle, toplumun sağlığı ve geleceğine ilişkin hayırhah sonuçlar üretemeyeceği izahıtan varestedir. Hiç bir açıklama yapmasalardı, İstanbul Sözleşmesi ve bileşenlerine karşı oluşan bilimsel ve aktivist tavır kabullendikleri, en azından bu çalışmalara karşı olmadıkları anlamı da çıkabilecekti. Fakat şimdi, İstanbul Sözleşmesi ve bileşenlerine karşı çalışmalara bu güne kadar hiç kıymet vermedikleri, hükümet sözcüsünün ağza çaldığı bir parmak balı şifa niyetine kabullendikleri anlamı çıkmaktadır.

Bu haliyle TGTV'nin Türkiye Kamuoyunu, sivil toplumu, hiçbir şekilde temsil edemediğini, bu vesileyle bir kere daha deklare eder, Kamuoyuna saygılarımı sunarım.

Muharrem BALCI, Av.